

Feiten & 2012 Cijfers

MIX
Papier van
verantwoorde herkomst
FSC® C104336

Inleiding

Feiten & Cijfers 2012 bevat cijfermatige informatie over Schiphol Group in 2012.

Deze is gerangschikt naar drie categorieën:

'Het bedrijf Schiphol Group',

'De locatie Schiphol' en

'Netwerk van luchthavens'.

Meer informatie over Schiphol Group is te vinden op internet

www.schiphol.nl

Zie ook www.youtube.com/schiphol

Informatie over Amsterdam Airport Schiphol kunt u eveneens vinden op

www.schiphol.nl of telefonisch via 0900 - 0141 (EUR 0,40/minuut)

Gepubliceerd door

Schiphol Group

Postbus 7501

1118 ZG Schiphol

Inhoud

Het bedrijf Schiphol Group	5
Kerncijfers	7
Vervoerscijfers	8
Investerings	9
Business areas	11
Business area Aviation	12
Business area Consumer Products & Services	14
Business area Real Estate	16
Business area Alliances & Participations	18
Historie	20

De locatie Schiphol	23
Schipholterrein	23
Parkeren, winkels en horeca	24
Top 10 Europese luchthavens	25
Verkeer en Vervoer	26
Passagiers Profiel	33
Werkgelegenheid	34

Corporate Responsibility	36
---------------------------------	----

Onderscheidingen	41
-------------------------	----

Netwerk van luchthavens	43
Overige commerciële activiteiten	44
Rotterdam The Hague Airport	45
Eindhoven Airport	45
Lelystad Airport	46
Terminal 4 JFK Airport New York (VS)	46
Brisbane Airport (Australië)	47
Aruba Airport (Aruba)	47
Aéroports de Paris (Frankrijk)	48

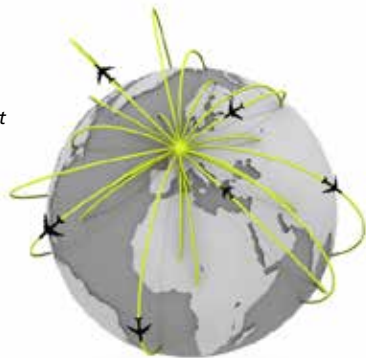
Algemene informatie	51
Weetjes	51
Overige publicaties	52
Adres, telefoonnummers, websites	52

Amsterdam Airport Schiphol

 317	bestemmingen rechtstreeks bereikbaar
 51 miljoen	passagiers, 1,5 miljoen ton vracht
 423.400	vliegtuigbewegingen
 290.000	banen in Nederland, 64.000 mensen werkzaam op de locatie Schiphol
 650.000 m²	terminal oppervlak, 5 hoofd start- en landingsbanen op 2.787 ha
 3,9 miljard euro	totale waarde vaste activa
 500	bedrijven gevestigd op Schiphol
 26 miljard euro	bijdrage luchtvaartsector aan Bruto Nationaal Product Nederland

Missie

De missie van Schiphol Group is Nederland te verbinden met alle belangrijke economische, politieke en culturele steden en centra in de wereld.

Het bedrijf Schiphol Group

Schiphol Group is een luchthavenonderneming met Amsterdam Airport Schiphol als belangrijkste luchthaven. Wij willen duurzame waarde creëren voor onze stakeholders, rekening houdend met de verschillende belangen die zij hebben. In ons handelen staan onze kernwaarden centraal: betrouwbaar, efficiënt, gastvrij, inspirerend en duurzaam. Onze missie is Nederland via de Mainport Schiphol te verbinden met alle belangrijke economische, politieke en culturele steden en centra in de wereld. Amsterdam Airport Schiphol wil Europe's preferred airport zijn en blijven; de luchthaven die waardering oogst met zijn kwaliteit, capaciteit en zijn uitgebreide netwerk van bestemmingen.

Wij exploiteren onze belangrijkste luchthaven Schiphol als een AirportCity, een dynamisch metropoolgebied waarin we reizigers en luchtvaartmaatschappijen 24 uur per dag alle diensten bieden die zij nodig hebben. Op Schiphol zijn ongeveer 500 bedrijven gevestigd die werk bieden aan 64.000 medewerkers.

Behalve in Nederland (Amsterdam Airport Schiphol, Rotterdam The Hague Airport, Eindhoven Airport en Lelystad Airport) is Schiphol Group direct en indirect actief in de Verenigde Staten, Australië, Italië, Hong Kong, Aruba en Zweden. Schiphol Group heeft een strategisch belang in Aéroports de Paris.

De activiteiten van onze luchthavens hebben een belangrijke maatschappelijke functie. In 2012 bedroeg onze netto-omzet 1.353 miljoen euro, het nettore-sultaat 199 miljoen euro en het rendement op het eigen vermogen 6,2%. Schiphol Group had in 2012 2.131 medewerkers in dienst, van wie 1.949 werkzaam zijn op de locatie Schiphol.

Kerncijfers

EUR miljoen tenzij anders vermeld

2012 2011 %

Resultaten

Netto-omzet	1.353	1.278	5,8
Resultaat uit hoofde van verkoop vastgoedbeleggingen	12	1	
Waardeveranderingen vastgoedbeleggingen	- 24	- 1	
Bedrijfslasten	- 1.044	- 975	7,0
Exploitatieresultaat	296	304	- 2,5
Resultaat voor belastingen	254	249	2,0
Netto resultaat (toekomend aan aandeelhouders)	199	194	2,2
Afschrijvingen en bijzondere waardeveranderingen	238	208	14,5
EBITDA	534	512	4,4
Investerings in vaste activa	298	263	13,2
Operationele kasstroom	399	387	3,0
Voorgesteld dividend	108	97	11,2

Kernratio's

RONA na belastingen	5,7%	5,7%
Rendement gemiddeld eigen vermogen (ROE)	6,2%	6,2%
Leverage	37,8%	37,9%
FFO/totale schuld	24,5%	18,5%
FFO interest dekkingsratio	5,6	4,5
Winst per aandeel	1.068	1.045
Dividend per aandeel	582	524

Bedrijfsomvang (in aantallen)

Vliegtuigbewegingen handelsverkeer	459.967	453.613	1,4
Passagiersbewegingen (x 1.000)	55.284	53.522	3,3
Vracht (x 1.000 ton)	1.483	1.524	- 2,7
Personeelsbestand op basis van gemiddeld aantal FTE's	2.087	2.115	- 1,3

Aandeelhouders van Schiphol Group zijn: Staat der Nederlanden 69,8%, Stad Amsterdam 20,0%, Aéroports de Paris 8,0%, Stad Rotterdam 2,2%

Vervoerscijfers

Totaal Amsterdam Airport Schiphol, Rotterdam The Hague Airport en Eindhoven Airport

2012 **55.284** 2012 **1.483**

Passagiersvolume

x 1.000	2011	53.522
	2010	48.324
	2009	46.246
	2008	50.074

Vrachtvolume

x 1.000 ton	2011	1.524
	2010	1.512
	2009	1.286
	2008	1.568

2012 **459.967**

Vliegtuigbewegingen

2011	453.613
2010	415.883
2009	418.742
2008	457.074

Totaal Amsterdam Airport Schiphol

2012 **50.976** 2012 **1.483**

Passagiersvolume

x 1.000	2011	49.681
	2010	45.137
	2009	43.523
	2008	47.392

Vrachtvolume

x 1.000 ton	2011	1.524
	2010	1.512
	2009	1.286
	2008	1.568

2012 **423.407**

Vliegtuigbewegingen

2011	420.349
2010	386.316
2009	418.742
2008	428.336

Investeringen

Investeringen in materiële vaste activa

(in miljoenen euro's)

2012	298
2011	263
2010	248
2009	215
2008	350

Belangrijkste investeringen in 2012

(in miljoenen euro's)

70 MB bagageprogramma	36
ICT	23
Groot onderhoud	10
Vastgoed Rotterdam The Hague Airport	23
Optimalisatie check-in balies en overheidspilot No-Q	16
Aanpassingen voor grotere vliegtuigtypen	9
Centrale security in het non-Schengen gebied van de terminal	8

Business areas

Organisatorisch zijn de activiteiten van Schiphol Group onderverdeeld in vier business areas.

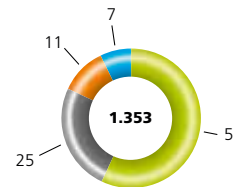
Aviation heeft Amsterdam Airport Schiphol als werkterrein en levert diensten en faciliteiten aan luchtvaartmaatschappijen, passagiers en afhandelingsmaatschappijen.

De activiteiten van **Consumer Products & Services** richten zich op het aanbieden van producten en diensten aan passagiers en bezoekers, zoals winkels, horeca, entertainment en parkeren.

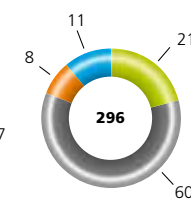
Real Estate ontwikkelt, beheert, exploiteert en belegt in vastgoed op en rondom Schiphol en andere luchthavens.

Onder **Alliances & Participations** vallen de binnenlandse regionale luchthavens, en participaties in buitenlandse luchthavens.

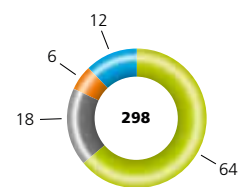
Netto-omzet
EUR miljoen (in %)

Exploitatieresultaat
EUR miljoen (in %)

Investerings
EUR miljoen (in %)

■ Aviation
 ■ Consumer Products & Services
 ■ Real Estate
 ■ Alliances & Participations

Business area Aviation

De business area Aviation heeft Amsterdam Airport Schiphol als werkterrein. Zij levert diensten en faciliteiten aan luchtvaartmaatschappijen, passagiers en afhandelingsmaatschappijen. De business area ondersteunt een efficiënt en kwalitatief hoogwaardig passagiers- en vrachtproces. Ze is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van de check-in en security-faciliteiten, de inrichting van de terminal, pieren en gates, de ontwikkeling en het beheer van het bagagesysteem, het beheer van het landingsterrein, het onderhoud van deze infrastructuur en de coördinatie van de veiligheid op platformen, wegen en terreinen en in de gebouwen.

EUR miljoen	2012	2011	%
Totale omzet	773	734	5,3
Bedrijfslasten	710	685	3,6
EBITDA	225	202	11,6
Exploitatieresultaat	63	49	29,4
Gemiddelde vaste activa	2.100	2.083	0,8
RONA na belastingen	2,3%	1,8%	

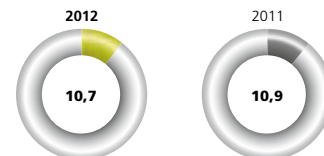
Aantal lijndienstbestemmingen

Passagiers en vracht

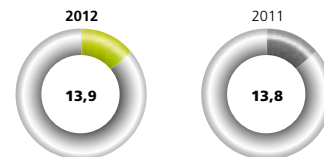
Marktaandeel passagiers

Top-10 Europese luchthavens (in %)

Marktaandeel vracht

Top-10 Europese luchthavens (in %)

Business area Consumer Products & Services

De business area Consumer Products & Services ontwikkelt en beheert het aanbod van producten en diensten op Amsterdam Airport Schiphol, met als belangrijkste doel dat reizigers zorgeloos en comfortabel kunnen reizen. De business area geeft concessies uit voor winkels, horecagelegenheden, services en entertainment, en exploiteert zelf winkels en autoparkeerterreinen. Verder creëert ze mogelijkheden te adverteren op Amsterdam Airport Schiphol. Met het Privium-programma en het VIP centre bieden we een aanbod van specifieke diensten voor premium passagiers.

EUR miljoen	2012	2011	%
Totale omzet	366	340	7,9
Bedrijfslasten	188	192	- 1,8
EBITDA	204	174	17,4
Exploitatieresultaat	178	148	20,5
Gemiddelde vaste activa	258	247	4,2

Business area Real Estate

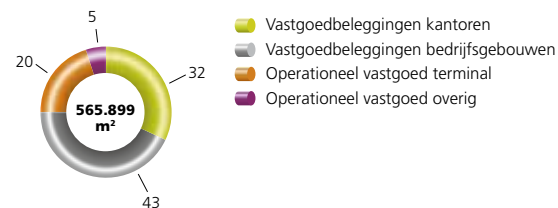
De business area Real Estate ontwikkelt, beheert, exploiteert en belegt in vastgoed op en rondom luchthavens in binnen- en buitenland.

De portefeuille bestaat zowel uit operationeel als commercieel vastgoed. Het merendeel hiervan bevindt zich op en rondom Amsterdam Airport Schiphol. De business area biedt bedrijven en logistieke dienstverleners een variëteit aan locaties, kantoor- en bedrijfspanden en keuze in huurcontracten, met als bijzonder voordeel de directe nabijheid van een internationale luchthaven. Van het vastgoed in de totale portefeuille bevindt 87% zich op de locatie Amsterdam Airport Schiphol, 4% op en rond de regionale luchthavens van Rotterdam en Eindhoven, en 9% in Italië.

EUR miljoen	2012	2011	%
Totale omzet	170	172	- 1,0
Resultaat u.h.v. verkoop vastgoedbeleggingen	12	1	
Waardeveranderingen vastgoedbeleggingen	- 23	- 2	
Bedrijfslasten	136	99	37,3
EBITDA	61	90	- 32,6
Exploitatieresultaat	23	72	- 68,3
Gemiddelde vaste activa	1.521	1.555	- 2,2
RONA na belastingen	0,8%	3,5%	

Vastgoedportefeuille naar categorie

(in %)

Business area Alliances & Participations

In Nederland hebben wij belangen in drie regionale luchthavens: Eindhoven Airport (51%), Rotterdam The Hague Airport en Lelystad Airport (beide 100%). Daarnaast vallen overige activiteiten zoals Schiphol Telematics en Schiphol Utilities onder de business area Alliances & Participations. Onder deze business area vallen eveneens onze participaties in buitenlandse luchthavens in Parijs, New York en Brisbane. Verder ondersteunen we luchthavenactiviteiten op Aruba.

EUR miljoen	2012	2011	%
Totale omzet	58	151	4,7
Waardeveranderingen vastgoedbeleggingen	- 1	1	
Bedrijfslasten	125	117	7,2
EBITDA	43	46	- 6,4
Exploitatieresultaat	32	35	- 8,9
Resultaat deelnemingen incl. rentebaten en dividend	55	42	31,1
Gemiddelde vaste activa	883	861	2,5
RONA na belastingen	8,8%	8,0%	

Historie Amsterdam Airport Schiphol

- 1916** Start militair vliegveld Schiphol
- 1920** Eerste vlucht KLM. Schiphol wordt burgerluchthaven
- 1926** In verband met de Olympische Spelen van 1928 neemt de gemeente Amsterdam het beheer van Schiphol over van het Ministerie van Oorlog
- 1938** Schiphol krijgt als tweede luchthaven in Europa een verhard banenstelsel
- 1940 - 1944**
Op 10 mei 1940 bombardeert het Duitse leger Schiphol, waarna de Duitsers Schiphol als uitvalsbasis voor luchtaanvallen op Engeland gebruiken. In 1943 bombarderen de Amerikanen de luchthaven.
- 1944** Wat er nog over is van de luchthaven wordt in 1944 opgeblazen door de Duitsers
- 1956** Plan voor bouw nieuwe luchthaven goedgekeurd door gemeente Amsterdam
- 1958** NV Luchthaven Schiphol opgericht om aanleg nieuwe luchthaven financieel mogelijk te maken. Aandeelhouders worden het Rijk, de Gemeente Amsterdam en de Gemeente Rotterdam
- 1963** Start bouw Schiphol Centrum
- 1967** Opening Schiphol Centrum
- 1975** Uitbreiding terminal met 120% gereed
- 1978** Opening Schiphol spoorlijn
- 1988** Mainport strategie wordt gelanceerd: Schiphol wil bij de top 5 van Europa blijven horen en uitgroeien tot een mainport, een belangrijk vervoersknooppunt en motor voor de economie
- 1991** Nieuwe verkeerstoren en G-pier gereed
- 1993** Terminal West open
- 1995** Schiphol Plaza open
- 2000** Uitbreiding en renovatie Lounge 2 gereed
- 2003** Opening Polderbaan
- 2004** Uitbreiding Lounge 1 en Vertrek 3 en nieuwe aankomsthal 4 gereed
- 2005** H-pier gereed
- 2008** Strategische samenwerking met Aérports de Paris (ADP), waarbij Schiphol Group en ADP ieder een belang van 8% in elkaar nemen
- 2010** Holland Boulevard vernieuwd met de eerste AirportLibrary ter wereld
- 2010** Bagagehal Zuid in gebruik met robots
- 2011** Renovatie Lounge 3
- 2011** Opening allereerste Airport Park ter wereld
- 2011** Nieuwe GA Terminal
- 2011** Fokker 100 op het Panoramaterras
- 2011** Schiphol verwelkomt haar miljardste passagier
- 2012** Renovatie Lounge 4
- 2012** Ingebruikname Bagagesysteem Backbone t.b.v. 70 Million Bags project

De locatie Schiphol

Amsterdam Airport Schiphol had in 2012 gedurende het gehele jaar of een deel van het jaar lijndienstverbindingen met 317 Europese en intercontinentale luchthavens in 98 landen. Met 51 miljoen passagiers nam Schiphol de vierde plaats in op de Europese ranglijst van passagiersluchthavens. Op vrachtgebied staat de luchthaven met 1,5 miljoen ton vracht op een derde plaats in de top 10 van Europese luchthavens. In 2012 vonden van en naar Schiphol 423.400 vliegtuigbewegingen in het handelsverkeer plaats, goed voor een vierde plaats onder de belangrijkste Europese luchthavens. Schiphol is een belangrijke vestigingsplaats voor bedrijven. In 2012 waren er 497 bedrijven op Schiphol werkzaam die tezamen aan ongeveer 64.000 mensen werk boden.

Schipholterrein

Oppervlakte Schipholterrein

2.787 hectare

Vliegtuig opstelplaatsen

Connected	93
Disconnected	105

Totaal 198

Landingsbanen

Naam	Locatie	Lengte	Breedte
1 Polderbaan	18R - 36L	3.800 meter	60 meter
2 Zwanenburgbaan	18C - 36C	3.300 meter	45 meter
3 Kaagbaan	06 - 24	3.500 meter	45 meter
4 Aalsmeerbaan	18L - 36R	3.400 meter	45 meter
5 Buitenveldertbaan	09 - 27	3.453 meter	45 meter
6 Schiphol Oostbaan	04 - 22	2.014 meter	45 meter

Parkeren, winkels en horeca

Aantal autoparkeerplaatsen

Reizigers / bezoekers	22.776
Personeel	15.550
Totaal	38.326

	Aantal winkels	Aantal horecapunten
Schiphol Plaza	38	27
Lounges	77	55
Totaal	115	82

Top 10 Europese Luchthavens (2012)

Passagiersvervoer (excl. transitpassagiers) x 1.000

2012 **Vergeleken met 2011 in %**

1	London Heathrow	LHR	69.985	+ 0,9
2	Parijs Charles de Gaulle	CDG	61.490	+ 1,0
3	Frankfurt	FRA	57.274	+ 1,7
4	Amsterdam	AMS	50.976	+ 2,6
5	Madrid	MAD	45.104	- 9,0
6	Istanbul	IST	44.999	+ 20,0
7	München	MUC	38.193	+ 1,6
8	Rome Fiumicino	FCO	36.741	- 1,8
9	Barcelona	BCN	35.091	+ 2,2
10	London Gatwick	LGW	34.211	+ 1,7

Vrachtvervoer x 1.000 tonnen

2012 **Vergeleken met 2011 in %**

1	Frankfurt	FRA	1.986	- 6,9
2	Parijs Charles de Gaulle	CDG	1.950	- 6,6
3	Amsterdam	AMS	1.483	- 2,6
4	London Heathrow	LHR	1.465	- 1,3
5	Leipzig	LEJ	864	+ 13,6
6	Cologne	CGN	730	+ 0,5
7	Luxemburg	LUX	615	- 6,4
8	Luik	LGG	577	- 14,5
9	Istanbul	IST	522	+ 4,9
10	Brussel	BRU	459	- 3,3

Vliegtuigbewegingen x 1.000

2012 **Vergeleken met 2011 in %**

1	Parijs Charles de Gaulle	CDG	491	- 3,1
2	Frankfurt	FRA	476	- 1,1
3	London Heathrow	LHR	471	- 1,0
4	Amsterdam	AMS	423	+ 0,8
5	München	MUC	377	- 2,9
6	Madrid	MAD	373	- 13,1
7	Istanbul	IST	349	+ 14,4
8	Rome Fiumicino	FCO	309	- 4,6
9	Barcelona	BCN	290	- 4,3
10	Zurich	ZRH	252	- 2,3

Verkeer en Vervoer

Aantal vliegtuigbewegingen

Jaar	Totaal	Handelsverkeer	Overig verkeer
2012	437.904	423.407	14.497
2011	437.083	420.249	16.834
2010	402.375	386.316	16.059
2005	420.736	404.594	16.142
2000	432.483	414.928	17.555
1990	246.504	202.347	44.157
1980	185.836	143.779	42.057
1970	135.520	105.466	30.054
1960	89.560	51.044	38.516
1950	40.876	23.794	17.082
1940	1.649	1.649	N/B

N/B = niet beschikbaar

Aantal vliegtuigbewegingen handelsverkeer per regio in 2012

(vergeleken met 2011)

	Vliegtuig- bewegingen	Vergeleken met 2011	Passagiers (incl. transito)	Vergeleken met 2011	Vracht (tonnen)	Vergeleken met 2011
E.U.*)	281.107	-0,4%	28.102.062	1,1%	32.305	-3,7%
Europa overig	59.048	9,5%	6.563.504	8,7%	106.191	69,9%
Totaal Europa	340.155	1,2%	34.665.566	2,4%	138.496	44,2%
Noord-Amerika	24.899	-3,3%	5.564.646	1,2%	260.792	-7,9%
Zuid-Amerika	10.183	-0,5%	2.287.124	6,7%	173.716	-0,3%
Afrika	16.153	6,0%	2.802.807	8,3%	176.958	-4,3%
Midden-Oosten	9.294	-7,9%	1.410.336	-5,6%	172.199	-2,2%
Azië	22.723	-0,7%	4.305.111	2,9%	561.286	-7,9%
Totaal inter- continentaal	83.252	-1,1%	16.370.024	2,9%	1.344.952	-5,8%
Totaal	423.407	0,8%	51.035.590	2,6%	1.483.448	-2,6%

*) De 27 officiële lidstaten van de Europese Unie

Verkeer en Vervoer

Aantal lijndiensten vanaf Schiphol 2012 2011

Naar ....luchthavens	317	313
In ....landen	98	104
Met ....lijndienstmaatschappijen	101	103

Punctualiteit

Percentage passagiersvliegtuigen dat maximaal 15 minuten na schematijd is aangekomen dan wel vertrokken.

Punctualiteit aankomend verkeer (in %)

Punctualiteit vertrekkend verkeer (in %)

Aantal passagiersbewegingen (x 1.000)

Jaar	Lijn	Niet Lijn	Transito	Totaal
2012	47.139	3.837	60	51.036
2011	45.958	3.796	74	49.828
2010	41.262	3.875	75	45.212
2005	39.831	4.247	86	44.163
2000	34.496	4.774	336	39.607
1990	13.363	2.824	285	16.471
1980	7.543	1.858	314	9.715
1970	3.744	1.262	165	5.172
1960	N/B	N/B	N/B	1.375
1950	N/B	N/B	N/B	356
1940	N/B	N/B	N/B	16

N/B = niet beschikbaar

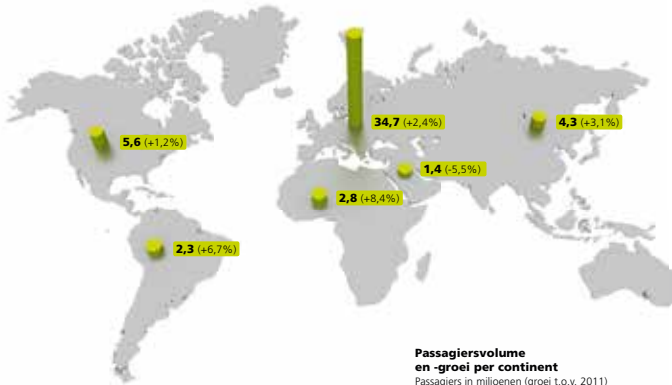
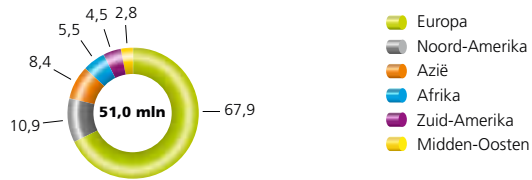

Verkeer en Vervoer

Aantal passagiersbewegingen per regio in 2012

Passagiers per continent (in %)

Passagiersvolume en groei per continent
Passagiers in miljoenen (groei t.o.v. 2011)

Hoeveelheid vracht (in tonnen)

Jaar	Lijn	Niet Lijn	Totaal
2012	1.231.753	251.695	1.483.448
2011	1.249.344	274.462	1.523.806
2010	1.210.029	302.227	1.512.256
2005	1.149.143	300.712	1.449.855
2000	964.203	258.391	1.222.594
1990	529.971	74.514	604.485
1980	279.448	38.632	318.080
1970	159.087	13.236	172.323
1960	41.307	5.116	46.423
1950	N/B	N/B	10.637
1940	N/B	N/B	636

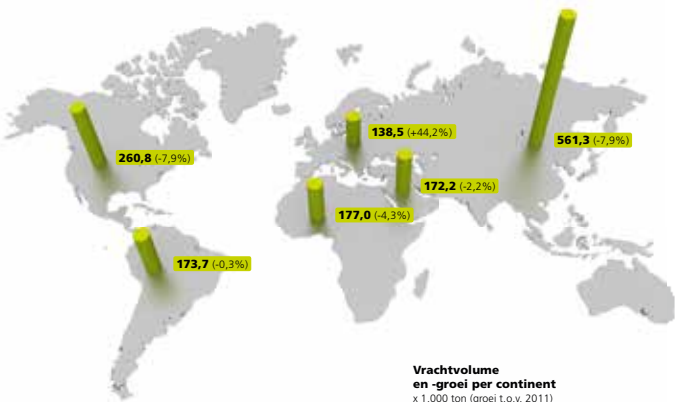
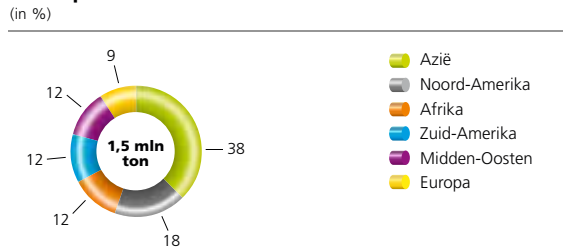
N/B = niet beschikbaar

Verkeer en Vervoer

Hoeveelheid vracht per regio in 2012 (in tonnen)

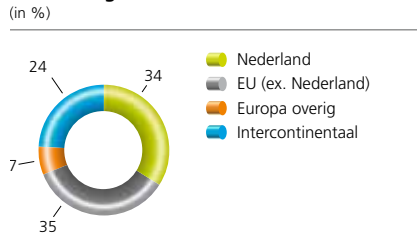
Vracht per continent (in %)

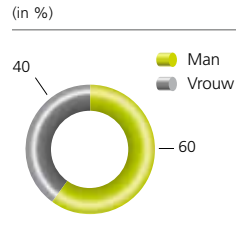
Vrachtvolume en groei per continent x 1.000 ton (groei t.o.v. 2011)

Passagiers Profiel

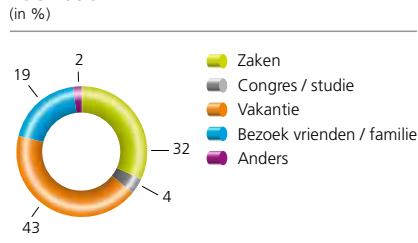
Woonachtig in (in %)

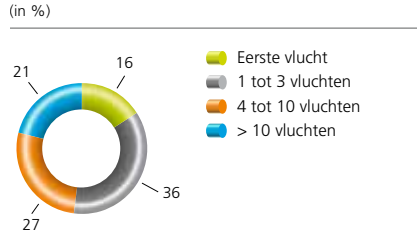
Geslacht (in %)

Reismotief (in %)

Aantal vluchten in laatste 12 maanden (in %)

Werkgelegenheid

Aantal mensen inclusief uitzendkrachten, dat op Schiphol werkzaam is

(per 31 oktober van ieder jaar)

Jaar	Schiphol Noord	Schiphol Zuid	Schiphol Oost	Schiphol Zuidoost	Schiphol Centrum	Noord-west	Totaal
2012	1.516	1.920	10.074	4.363	44.728	1.460	64.061
2011	1.340	1.592	10.014	3.932	45.408		62.286
2010	678	1.637	10.241	3.582	43.670		59.808
2009	690	1.691	10.043	3.069	44.493		59.986
2008	934	1.724	10.692	3.549	48.110		65.009
2007	822	1.300	10.207	3.856	45.943		62.128
2006	862	2.071	9.934	4.130	44.694		61.691
2005	829	2.106	9.765	3.496	41.773		57.970
2004	1.011	2.220	9.924	3.748	40.670		57.573
2003	1.136	2.362	9.516	3.198	40.887		57.099

Aantal bedrijven dat op Schiphol werkt

(per 31 oktober van ieder jaar)

Jaar	Aantal bedrijven
2012	497
2011	502
2010	514
2009	544
2008	582
2007	596
2006	578
2005	543
2004	546
2003	542

Top 10 grootste werkgevers op Schiphol

(per 31 oktober van ieder jaar / incl. uitzendkrachten en inhuurkrachten)

Bedrijf	Aantal werknemers 2012	2011
1. Koninklijke Luchtvaart Maatschappij	24.426	24.462
2. Schiphol Group	2.159	2.183
3. G4S Aviation Security	2.000	1.851
4. Koninklijke Marechaussee district Schiphol	1.906	1.788
5. transavia.com	1.755	1.845
6. HMSHost	1.343	1.367
7. KLM Catering Services Schiphol	1.329	1.321
8. Microsoft	1.185	1.120
9. Luchtverkeersleiding Nederland	1.033	912
10. Trigion Aviation Security	940	863

Corporate Responsibility

Schiphol Group onderneemt met respect voor mens, milieu en omgeving. Ons bedrijf heeft een financieel robuuste en efficiënte bedrijfsvoering en maakt een afweging in de verhouding tussen sociale, ecologische en economische waarden: people, planet en profit. Samen met onze stakeholders zijn we voortdurend op zoek naar innovatieve oplossingen waarmee we verder kunnen verduurzamen en onze toekomstbestendigheid vergroten. Corporate Responsibility is cruciaal voor zowel onze licence to grow als onze licence to operate.

CO₂-uitstoot

= Neutraal

CO₂-uitstoot eigen bedrijfsactiviteiten

Amsterdam Airport Schiphol (tonnen / operationeel jaar)

 Energieverbruik	105.631,3
 Eigen wagenpark	2.769,3
 Woonwerkverkeer eigen medewerkers	2.308,3
 Overig	2.120,8
Bruto CO ₂ -uitstoot	112.829,7
Vermeden emissies elektraverbruik	83.310,0
Compensatie overige emissies	29.519,7
Netto CO ₂ -uitstoot	0

Elektriciteitsverbruik Amsterdam Airport Schiphol

(x1.000 kWh / operationeel jaar)

Gasverbruik Amsterdam Airport Schiphol

(x1.000 m³ / operationeel jaar)

Drinkwaterverbruik per passagier

(in liters)

In september 2012 is het accuwisselstation van elektrisch vervoerbedrijf Better Place geopend. De elektrische taxi's van Connexxion, BIOS-groep en TCA maken hier gebruik van.

Aantal klachten en klagers (operationeel jaar: 1 november t/m 31 oktober)
bij Bewoners Aanspreekpunt Schiphol (Bas)

Jaar		Klachten	Klagers
2012	specifiek*	84.764	} 5.286
	periode	42.069	
	overige	3.861	
2011	specifiek*	88.768	} 5.419
	periode	40.843	
	overige	3.255	
Exclusief veelklagers **			
2012	specifiek	18.505	} 5.253
	periode	34.433	
	overige	281	
2011	specifiek	20.324	} 5.394
	periode	36.098	
	overige	303	

* Specifieke klachten gaan over specifieke vluchten op een bepaald moment; periodeklachten over bepaalde perioden van de dag dat men hinder heeft gehad. Overige klachten gaan onder meer over het rijksbeleid m.b.t. de luchtvaart.

** Een veelklager is iemand die in het operationele jaar meer dan 500 klachten heeft ingediend.

Onderscheidingen

Sinds 1980 heeft Schiphol ruim 180 prijzen gewonnen als beste luchthaven van Europa of de wereld in verschillende categorieën.

In 2012 won Amsterdam Airport Schiphol de volgende prijzen:

- Best Airport Europe 2012 (SKYTRAX)
- Best Airport 2012 (ACI Europe)
- International Airport of the Year 2012 (CAPA)
- Best Airport for Business Travellers 2012 (Business Traveller)
- Best International Airport 2012 for cargo (Asian Freight & Supply Chain Award)
- Beste Jaarverslag niet-beursgenoteerde onderneming (FD Sijthoff)
- Rijksmuseum Partnerprijs 2012
- Best Airport Bar 2012 (FAB Award voor café Rembrandt)

New York JFK

Netwerk van luchthavens

In Nederland exploiteert Schiphol Group naast Amsterdam Airport Schiphol de luchthavens Rotterdam The Hague Airport en Lelystad Airport en bezit het 51% van de aandelen van Eindhoven Airport.

Ook buiten Nederland is Schiphol Group actief, onder meer op de luchthaven John F. Kennedy in New York (VS) en op de luchthaven van Brisbane (Australië).

Schiphol Group ondersteunt de luchthaven van Aruba.

In 2008 is de alliantie van Schiphol Group en Aéroports de Paris van start gegaan, HubLink, waarbij beide luchthavenondernemingen een belang van 8% in elkaar hebben genomen.

Overige commerciële activiteiten

Schiphol Group is ook indirect en direct commercieel actief op andere luchthavens. Voorbeelden hiervan zijn de activiteiten van Schiphol Real Estate op Eindhoven Airport, Rotterdam The Hague Airport en de Milanese luchthaven Malpensa (Italië). Daarnaast heeft Schiphol Group een belang van 18,75% in een logistiek complex (Tradeport) op de luchthaven van Hong Kong. Samen met de exploitant van Arlanda Airport heeft Schiphol Group een joint venture voor de gezamenlijke exploitatie van retail voorzieningen in de terminals van Stockholm Airport en Göteborg Airport.

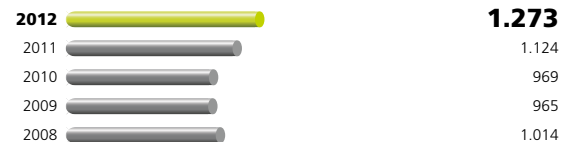

Rotterdam The Hague Airport

Schiphol Group is eigenaar en exploitant van Rotterdam The Hague Airport.

Rotterdam The Hague Airport

Passagiers x 1.000

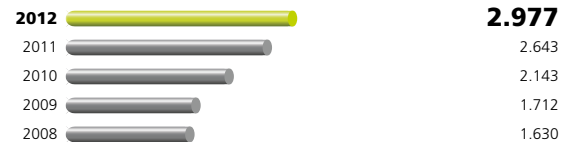

Eindhoven Airport

Schiphol Group heeft een meerderheidsbelang van 51% in Eindhoven Airport.

Eindhoven Airport

Passagiers x 1.000

Lelystad Airport

Schiphol Group is eigenaar en exploitant van Lelystad Airport, een luchthaven voor kleine luchtvaart.

Lelystad Airport

Vliegtuigbewegingen

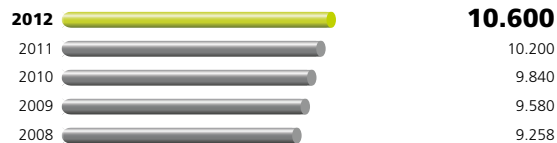

Terminal 4 John F. Kennedy Airport, New York (VS)

Schiphol Group heeft via Schiphol USA een belang van 100% in JFK IAT LLC dat Terminal 4 op JFK Airport exploiteert.

JFK IAT, New York (USA)

Passagiers x 1.000

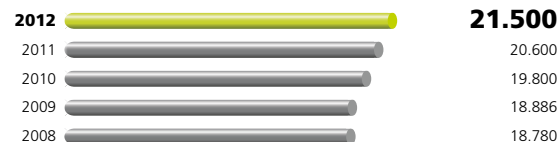

Brisbane Airport (Australië)

Schiphol Group heeft via Schiphol Australia een belang van 18,72% in Brisbane Airport Corporation Holdings (BACH), de onderneming die de luchthaven van Brisbane (Australië) exploiteert.

Brisbane Airport (Australië)

Passagiers x 1.000

Aruba Airport

Schiphol Group ondersteunt de luchthaven van Aruba.

Aruba

Passagiers x 1.000

Aéroports de Paris

In 2008 is Schiphol Group een strategische alliantie, HubLink, aangegaan met de luchthavenonderneming Aéroports de Paris. Beide luchthavenondernemingen hebben een belang van 8% in elkaar.

Charles de Gaulle (Parijs)

Passagiers x 1.000

Orly (Parijs)

Passagiers x 1.000

Algemene informatie

Weetjes

- Schiphol is de oudste luchthaven ter wereld die nog steeds gelegen is op dezelfde plaats waar het eerste vliegtuig in 1916 landde.
- Schiphol is de op een na laagst gelegen internationale luchthaven ter wereld. Het ligt 4,5 meter onder NAP (zeeniveau). Alleen Rotterdam Airport, ook onderdeel van Schiphol Group, ligt lager: 6 meter beneden NAP.
- Schiphol was in 1957 de eerste luchthaven op het Europese vasteland met taxfree winkels.
- Schiphol was in 2001 de eerste luchthaven ter wereld waar je als passagier met behulp van irisherkenning de grens kan passeren.
- Schiphol was in 2002 de eerste luchthaven ter wereld met een museum met schilderijen van oude meesters: het Rijksmuseum Amsterdam Schiphol.
- In 2010 werd op de Holland Boulevard achter de paspoortcontrole de eerste Airport Library ter wereld geopend.
- De terminal van Schiphol een vloeroppervlakte heeft van 600.000 vierkante meter.
- Schiphol in bagagehal Zuid het modernste bagagesysteem heeft van de wereld met zes robots voor het laden van bagagecontainers.
- In 2011 werd in Lounge 1 achter de paspoortcontrole het eerste 'Airport Park' ter wereld geopend.

Overige publicaties

Jaarverslag 2012

Traffic Review 2012

Adres, telefoonnummers en websites Schiphol Group

Postadres

Postbus 7501
1118 ZG Schiphol
Nederland

Bezoekadres

Evert van de Beekstraat 202
1118 CP Schiphol
Nederland

Telefoonnummer

Vanuit het buitenland
Schiphol Group

0900 - 0141 (EUR 0,40/minuut)

+31 (0)20 - 794 0800
+31 (0)20 - 601 9111

www.schiphol.nl

www.jaarverslagschiphol.nl

www.youtube.com/schiphol

www.bezoekbas.nl